

Sygn. akt VIII U 454/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący – Sędzia S.O. Zofia Kubalska

Protokolant sekr. sąd. Ewelina Parol

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2015 roku w Lublinie

sprawy J. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 11 lutego 2015 roku znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala J. O. prawo do emerytury od dnia (...) roku.

Sygn. akt VIII U 454/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 lutego 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił J. O. prawa do emerytury. W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy, powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 tekst jednolity ze zm.) w związku z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) wskazał, że wnioskodawca wykazał na dzień 1 stycznia 1999 roku ogólny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 27 lat, 3 miesięcy i 7 dni, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, osiągnął wiek emerytalny 60 lat, ale nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Organ rentowy nie uwzględnił, jako pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia wnioskodawcy: od dnia 1 lipca 1980 roku do dnia 30 kwietnia 1998 roku ponieważ w przedłożonej kserokopii świadectwa pracy z dnia 17 lipca 2000 roku nie powołano przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ze wskazaniem rodzaju wykonywanej pracy, ściśle według wykazu, działu i pozycji (k.29 a.e.).

W dniu 5 marca 2015 roku J. O. wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury. Wskazał, że jego praca w zakładach (...) w P. od 1 lipca 1980 r. do 30 kwietnia 1998 r. powinna być uznana za pracę w szczególnych warunkach, bowiem w okresie tym pracował jako operator maszyn do obróbki wirowej odlewów żeliwnych, ustawiacz linii obróbki materiałów żeliwnych oraz przy myciu detali w tri i nafcie (k. 2-5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie w całości podtrzymując argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (k. 6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

J. O. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna).

W dniu 2 lutego 2015 roku złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury (k.1-8 a.e). Dołączył do niego między innymi: świadectwo pracy z dnia 30 kwietnia 1998 r. wystawione przez Zakład Produkcji (...) Spółkę z o.o. w P. (następcę prawnego (...) SA w P.) z którego wynika, iż od 1 września 1971 roku do 30 kwietnia 1998 roku pracował w zakładzie na stanowiskach uczeń nauki zawodu, tokarz i ustawiacz maszyn oraz wystawione przez Zakład Produkcji (...) Spółkę z o.o. w upadłości w P., świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 17 lipca 2000 roku z którego wynika, iż podczas zatrudnienia w zakładzie w okresie od 1 lipca 1980 roku do 30 kwietnia 1998 roku, stale i pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace operatora maszyn do obróbki wiórowej odlewów żeliwnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 11 lutego 2015 roku organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z uwagi na nieudowodnienie wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że wnioskodawca legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 roku stażem ubezpieczeniowym w wymiarze 27 lat, 3 miesięcy i 7 dni, w tym 27 lata, 1 miesiąc i 3 dni okresów składkowych, oraz 2 miesiące i 2 dni okresów nieskładkowych (bezsporne - karta przebiegu zatrudnienia k.28 a.e., decyzja k.29 a.e.).

J. O. nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (bezsporne).

W dniu 1 września 1971 roku wnioskodawca jako uczeń (...) Szkoły Zawodowej dla (...) w P. został przyjęty na okres trzech lat do Zakładów (...) w P., w celu nauki zawodu tokarza. Po zakończeniu nauki od 21 czerwca 1974 roku wnioskodawca został zatrudniony w zakładach (...) na stanowisku tokarza automatowego. Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej w okresie od 27 kwietnia 1976 roku do 15 kwietnia 1978 roku, powrócił do macierzystego zakładu pracy gdzie od 29 kwietnia 1978 roku został zatrudniony na stanowisku tokarza. Do jego obowiązków należała wówczas obsługa obrabiarek zespołów do toczenia żeliwa tj. korpusu i podstawy sprężarki. Jego praca polegała na wierceniu, frezowaniu toczeniu i szlifowaniu piasty oporowej wykonanej z żeliwa oraz wygładzaniu krawędzi ostrych całego korpusu sprężarki. Następnie ręcznie przy pomocy myjki mył elementy w podgrzewanej nafcie i w tri, w celu dokładnego oczyszczenia po obróbce. Kolejny raz powtarzał czynności (akta osobowe k. 12 a.s. : angaż z 10 września 1971 r. angaż z 28 czerwca 1974 r., 15 lipca 1975 r. angaż z 3 maja 1978 r., książeczka wojskowa k.10-12 a.k., zeznania wnioskodawcy k. 20v-21, 23v, zeznania świadka J. C. k. 24 a.s., zeznania świadka W. R. k. 24 a.s.).

Z dniem 1 lipca 1980 r. wnioskodawca został przeniesiony na stanowisko ustawiacza, podwyższono mu wynagrodzenie po zmianie stawki zaszerogowania w tabeli wynagrodzeń (akta osobowe k. 12 a.s.- angaż z 30 czerwca 1980 r.). Pracował nadal w wydziale produkcji sprężarek hermetycznych Pr 6, oddziale obróbki wiórowej. Wydział był podzielony na segmenty. Na tym samym wydziale i w tej samej hali wykonywał prace operatora maszyn do obróbki wiórowej odlewów żeliwnych a ponadto wykonywał obowiązki ustawiacza maszyn. Ustawiał maszyny wielorzecionowe, na których toczyło się, wierciło, szlifowało odlewy żeliwne. Ustawianie maszyn wykonywał przy zmianie wiercenia lub szlifowania. Było jedenaście maszyn do ustawiania, na zmianie był jedynym ustawiaczem. Ustawiał rozwiertak na potrzebną średnicę, wymieniał narzędzie i ustawiał. Po ustawieniu sprawdzał czy detal jest dobrze wykonany, gdy próba była dobrze wykonana, ruszała produkcja. Pracował w hałasie. Cały czas gdy ustawiał maszynę trwała produkcja na wydziale, zatrzymywana była tylko ustawiana maszyna. Jego obowiązkiem było zapewnienie ciągłości produkcji, maszyna przy której pracował musiała być doprowadzona do sprawności i ustawiona zgodnie z normami. Ustawienie jednej maszyny zajmowało do półtorej godziny. Na wydziale znajdowały się stanowiska pracy do obróbki wiórowej wyrobów żeliwnych. Pracował w systemie trzyzmianowym. Bezpośrednio podlegał mistrzowi zmiany (zeznania wnioskodawcy k. 20v-21, 23v, zeznania świadka J. C. k. 24 a.s., zeznania świadka W. R. k. 24 a.s.).

Przechodząc do oceny materiału dowodowego należy wskazać, że wnioskodawca przedstawił świadectwo pracy wystawione przez świadectwo pracy z dnia 30 kwietnia 1998 r. wystawione przez Zakład Produkcji (...) Sp. z o.o. w P. (następcę prawnego (...) SA w P.) z którego wynika, iż od 1 września 1971 r. do 30 kwietnia 1998 r. pracował w zakładzie na stanowiskach uczeń nauki zawodu, tokarz i ustawiacz maszyn oraz wystawione przez Zakład Produkcji (...) Spółce z o.o. w upadłości w P. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 17 lipca 2000 roku z którego wynika, iż podczas zatrudnienia w zakładzie w okresie od 1 lipca 1980 roku do 30 kwietnia 1998 roku, stale i pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace operatora maszyn do obróbki wiórowej odlewów żeliwnych określone w Dziale III poz. 23 pkt 3 zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. MHiPM Nr 1-3 poz 1) (świadectwa pracy k. 14,15 a.e.).

Następnie po wydaniu zaskarżonej decyzji przedstawił wystawione w dniu 17 marca 2004 roku przez (...) Spółkę Akcyjną w upadłości w P. kolejne świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z którego wynika iż w okresie od 1 lipca 1980 roku do 30 kwietnia 1998 roku, stale i pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace operatora maszyn do obróbki wiórowej odlewów żeliwnych określone w Dziale III poz. 23 pkt 3 wykazu A, Załącznika Nr 1 wymienione w powołanym powyżej Zarządzeniu Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. (k. 32 a.e.).

Sąd obdarzył wiarą dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego oraz znajdujące się w aktach osobowych złożonych w postępowaniu sądowym w postaci decyzji, angaży i zaświadczeń. Ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron i nie budziły one również wątpliwości Sądu, nie nosiły śladów podrobienia czy przerobienia. Zostały wystawione przez uprawnione podmioty w granicach prawem dopuszczalnym.

Sąd obdarzył wiarą zeznania wnioskodawcy w całości. Znajdują one potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym –w zeznaniach świadków i dowodach nieosobowych w postaci obdarzonych wiarą dokumentów. Zeznania wnioskodawcy co do okoliczności faktycznych, w tym organizacji zakładu pracy i zajmowanych stanowisk oraz rodzaju obowiązków pracowniczych w okresie zatrudnienia są wewnątrznie spójne, logiczne i znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadków J. C. i W. R.. Świadczenie w sposób spójny przedstawili istotne dla sprawy okoliczności, jak zakres codziennych prac wnioskodawcy wykonywanych stale i w pełnym wymiarze czasu jako operatora maszyn do obróbki wiórowej odlewów żeliwnych i ustawiacza. Relacja świadków w pełni przekonuje, jeżeli zważy się na fakt, iż wspólnie z wnioskodawcą pracowali w tym samym zakładzie pracy. J. C. był z nim zatrudniony od 1976 roku do roku 2000. Od 1978 roku jego stanowisko pracy mieściło się obok stanowiska wnioskodawcy. Świadek W. R. pracował w zakładach (...) w latach 1971-2000 również na oddziale obróbki wiórowej odlewów żeliwnych. Świadczenie z racji swoich obowiązków pracowniczych znali organizację zakładu pracy, specyfikę czynności wykonywanych na poszczególnych stanowiskach, w tym na stanowisku wnioskodawcy. Mieli bezpośredni kontakt z wnioskodawcą, wykonywali taką samą pracę. Stałość i powtarzalność tych zdarzeń spowodowały, iż okoliczności zostały zapamiętane i na tyle dobrze utkwily w pamięci świadków, iż obecnie pomimo upływu czasu byli w stanie rzetelnie je wykazać. Świadczenie są nadto osobami obcymi dla wnioskodawcy niezainteresowanymi wynikiem postępowania.

W aktach osobowych znajdują się angaże i zaświadczenia wskazujące, że wnioskodawca był zatrudniony na stanowiskach tokarza i oraz ustawiacza maszyn. Zakres czynności i wykonywana faktycznie na tych stanowiskach na oddziale obróbki wiórowej odlewów żeliwnych praca wnioskodawcy polegała na pracach przy wybijaniu, oczyszczaniu i wykańczaniu odlewów oraz pracy przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń na oddziale będącym w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Odwołanie J. O. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Prawo do wcześniejszej emerytury dla osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, z uwagi na datę urodzenia wnioskodawcy, regulują przepisy art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440, tekst jednolity) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43, ze zmianami). Prawo do emerytury nabywają ubezpieczeni po osiągnięciu wieku przewidzianego m. in. w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnili enumeratywnie określone przesłanki:

- posiadają okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat- dla kobiet i 65 lat- dla mężczyzn,
- legitymują się okresem składkowym i nieskładkowym, o którym mowa w art. 27.

Natomiast, w myśl art. 184 ust. 2 emerytura, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku (Dz.U Nr 8, poz. 43)w dziale XIV Prace różne pod pozycją 25 określono prace przy bieżącej konserwacji agregatów urządzeń oraz prace budowlano montażowe i budowlano remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie zaś w Dziale III, powołanego rozporządzenia –prace w hutnictwie i przemyśle metalowym – pod pozycją 23 - prace przy wbijaniu, oczyszczaniu i wykańczaniu odlewów. Pomocniczo zastosowanie znajdują przepisy zamieszczone w Dziale III poz. 23 pkt 3 Zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy , na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. MHiPM Nr 1-3 poz 1).

Zgromadzony w przedmiotowym postępowaniu materiał dowodowy znajdujący pełne potwierdzenie w zeznaniach świadków uzasadnia uznanie, iż J. O. w okresie od 1 lipca 1980 r. do 30 kwietnia 1998 r. przez okres 17 lat i 10 miesięcy wykonywał prace w szczególnych warunkach.

Reasumując, J. O. spełnił przesłanki z art. 184 ustawy o rentach i emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to jest:

- 1) ukończył 60 lat w dniu(...) roku
- 2) udowodnił 25 lat zatrudnienia, w tym ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,
- 3) nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego

Sąd Okręgowy, kierując się powyższymi wskazaniem, zmienił zatem zaskarżoną decyzję, ustalając J. O. prawo do emerytury od dnia w którym wnioskodawca ukończył 60 lat tj. od dnia (...) roku.

Mając powyższe na uwadze w oparciu o powołane wyżej przepisy oraz na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji.